

CUNAMI

Kaj sploh je to cunami?

- Cunami v slovenščini pomeni pristaniščni val
- Cunami je včasih imenujejo plimni val pogosto res bolj spominjajo na naraščanje morja ob plimi kot pa lomljenje običajnih valov na obali

- Čeprav je res tudi da cunamiji navadno nimajo nič skupnega s pristanišči pa se izraz cunami danes uporablja izključno za valove ob izrivu večjih količin vode morske vode
- Cunami je sistem valov, ki ga povzročijo premiki v morju, kot denimo vulkanski izbruhi, celinski plazovi na obali ali pa potresi

Rušilna moč cunamija

- Razlika med cunamiji in valovi, ki jih povzročajo viharji ja tada lahko dosežejo ti valovi v izjemnih pogojih ravno tako 30 m višine, vendar pa ostane voda v globinskih plasteh nedotaknjena in hitrost od 8 do 100 km/h pri dolžini vala med 100 in 200 m Medtem se pri cunamiju premika celotni volumen vode torej cel vodni steber od morskega dna do površine morja

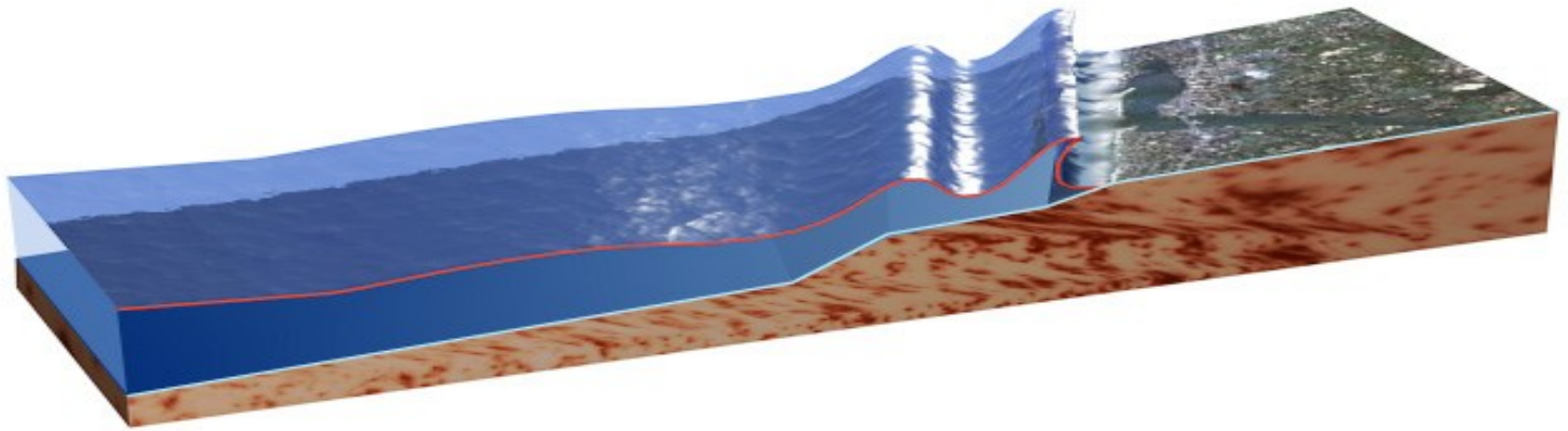
- Višina valov je odvisno od količine energije cunamija in globina vode, na odprtem oceanu znaša redko kdaj več kot nekaj decimetrov. Valovna dolžina, torej razdalja med valovnimi hribi do naslednjega znaša med 100 do 500 km, ki se širi s hitrostjo med 800 do 1000km/h, vodna gladina se zaradi tega dvigne zelo počasi in zelo

Galerija slik

Nastanek cunamija

- V globoki vodi se energija cunamija ohranja ki je odvisna od njegove višine in hitrosti
- Cunamiji omajo zelo veliko valovno dolžini (reda 100 km) kar je vedno dosti več od globine morja, zato se vedno tudi na odprtem morju obnašajo kot valovi v plitvi vodi

- Cunami lahko na morju doseže hitrost tudi do 800 km/h, kljub temu ga verjetno sploh ne bi zaznali
- Vendar ko pa se cunami približa obali se njegova hitrost zmanjša velikost pa poveča
- Valovi velikosti tudi do 30 metrov so uničujoči za obalna naselja, še posebej takrat ko ga tudi z instrumenti zaznamo

Galerija slik

Cunamiji v zgodovini

DATUM	KRAJ NASTANK A	UČINKI	ŽRTVE
7.JUNIJ.1692 (prvi znan cunami)	Portoriko, Karibi	Poplavljen Port Royal, Jamajka	2000
1.11.1755	Atlantski ocean, 6- metrski valovi	Opustošenje ob obalah Portugalske, Lizbona, manj obale Španije in Maroka	60 000
28. december 1908	Sicilija	Vzhodna obala Sicilije z Messino	58 000
26. december 2004	Javanski jarek, Indonezija	opustošeni predeli Tajske, Šri Lanke, Indonezije, Indije.	do 15. januarja 2005 naimani 165